

Sygn. akt II Cz 600/13

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy

w składzie następującym :

Przewodniczący : SSO Piotr Starosta

Sędziowie : SO Irena Dobosiewicz (spr.)

SO Wojciech Borodziuk

po rozpoznaniu w dniu 10 października 2013 roku w Bydgoszczy

na posiedzeniu jawnym

sprawy z powództwa : S. K.

przeciwko : E. W. i L. W.

o: ustalenie nieważności czynności prawnej

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Rejonowego w Świeciu VI Zamiejscowego Wydziału Cywilnego z siedzibą w Tucholi z dnia 29 kwietnia 2013 r.

sygn. akt VI C 84/13

p o s t a n a w i a :

uchylić zaskarżone postanowienie.

Na oryginale właściwe podpisy

Sygn. akt. II Cz 600/1

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia 29 kwietnia 2013r. odrzucił apelację powoda, wskazując przepis art. 370 kpc.

Wskazał Sąd Rejonowy, że w dniu 21 stycznia 2013 roku w niniejszej sprawie Sąd wydał wyrok, który na żądanie powoda został doręczony mu wraz z uzasadnieniem w dniu 21 lutego 2013 roku, co wynika ze zwrotnego poświadczenia odbioru. Jeszcze przed doręczeniem powodowi odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem, powód pismem z dnia 23 stycznia 2013 roku wniósł apelację od wydanego w sprawie wyroku. Zarządzeniem z dnia 8 kwietnia 2013 roku wezwano powoda do usunięcia braków formalnych apelacji poprzez złożenie dwóch odpisów pisma z dnia 23 stycznia 2013 roku, w terminie 7 dni pod rygorem odrzucenia apelacji. W odpowiedzi na to zarządzenie, powód nie przedłożył odpisów swojego wcześniejszego pisma, lecz nowe pismo, nazwane „apelacja 2-ga” z dnia 22 kwietnia 2013 roku, co nie stanowiło prawidłowego wykonania przedmiotowego zarządzenia Przewodniczącego. Nadto, w dniu 25 kwietnia 2013 roku wpłynęło od powoda pismo, w postaci przesłanego powodowi odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem, z naniesionymi na nim odręcznymi dopiskami powoda. Dodatkowo w dniu 26 lutego wpłynęło inne jeszcze pismo

powoda z dnia 21 lutego 2013 roku, nazwane „odpowiedź na pozew”. W związku z tymi pismami zarządzeniem z dnia 1 marca 2013 roku, doręczonym powodowi w dniu 11 marca 2013 roku, co wynika ze zwrotnego poświadczenia odbioru, wezwano powoda do usunięcia ich braków formalnych poprzez sprecyzowanie, czy pisma te stanowią apelacje w sprawie, a w przypadku potwierdzenia takiej intencji powoda, wezwano powoda do złożenia dwóch odpisów każdego z tych pism, w terminie 7 dni pod rygorem odrzucenia apelacji. W odpowiedzi na to zarządzenie powód wniósł nową apelację z dnia 17 marca 2013 roku, które to pismo nie stanowiło prawidłowego wykonania kolejnego zarządzenia Przewodniczącego. Niezależnie od tego powód w dniu 6 marca 2013 roku wniósł kolejne pismo z dnia 3 marca 2013 roku, nazwane apelacją.

Wobec tego pisma, zarządzeniem z dnia 20 marca 2013 roku, doręczonym powodowi w dniu 25 marca 2013 roku, co wynika ze zwrotnego poświadczenia odbioru, wezwano powoda do usunięcia braków formalnych apelacji poprzez złożenie odpisu tego pisma. W odpowiedzi powód złożył odpis swojego innego pisma, tj. z dnia 17 marca 2013 roku.

W konsekwencji powyższego stwierdził Sąd, że pomimo wyraźnego formułowania treści zarządzeń w przedmiocie usunięcia braków formalnych apelacji, powód nie wykonał prawidłowo żadnego ze wskazanych zarządzeń, a nadto niezależnie od ich treści, wnosił do Sądu kolejne pisma, nie stanowiące odpisów poprzednich. Z kolei apelacja z dnia 17 marca 2013 roku jako spóźniona podlegała odrzuceniu, albowiem termin do jej wniesienia upłynął z dniem 7 marca 2013 roku, na podstawie art. 369 § 1 kpc, zgodnie z którym termin do wniesienia apelacji wynosi dwa tygodnie od doręczenia stronie skarżącej wyroku wraz z uzasadnieniem. To pismo natomiast zostało nadane w urzędzie pocztowym w dniu 18 marca 2013 roku, co wynika z pieczęci sądowej.

W zażaleniu powód domagał się rozpoznania jego apelacji. Podniósł, że nie jest dla niego zrozumiała treść zaskarżonego postanowienia. Dlatego od początku procesu domagał się ustanowienia dla siebie pełnomocnika z urzędu, tak z uwagi na zawilość sprawy oraz stan zdrowia i wiek /81 lat/.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie podlegało uwzględnieniu, zaś postanowienie należało uchylić.

W przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy naruszył reguły rzetelnego procesu i procedował bez zachowania zasady sprawiedliwości proceduralnej, co jest niezwykle istotne z punktu widzenia prawa powoda, jako strony procesu, oczekującej od Sądu niezwłocznego rozpoznania złożonego wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Powód bowiem już w swoim piśmie z dnia 30 sierpnia 2012r. /data wpływu – 31 sierpnia 2012r. k.10-10v akt sprawy/ złożył wniosek o przydzielenie mu pełnomocnika z urzędu. Wniosek swój uzasadniał zawilością sprawy i niezajomością prawa, a to po wezwaniu go przez Sąd do usunięcia braków formalnych pozwu.

Nie sposób nie zauważyć też, co wynika z treści pozwu, że powód jest osobą w podeszłym wieku /obecnie 81 lat/, schorowaną, ze znacznym ubytkiem słuchu.

Tymczasem Sąd Rejonowy w ogóle wniosku powoda nie rozpoznał i skierował sprawę na rozprawę na dzień 21 stycznia 2013r., na której wydał wyrok oddalający powództwo.

Takie procedowanie niewątpliwie naruszyło prawa powoda do rzetelnego procesu. Wielokrotnie bowiem Sąd Najwyższy w swoich orzeczeniach podnosił, iż z prawa do rzetelnego procesu wynika, że wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu winien być rozpoznany bez zbędnej zwłoki, a także bez podejmowania dalszych definitywnych w skutkach dla stron czynności procesowych, a w szczególności przed wydaniem merytorycznego rozstrzygnięcia w sprawie /wyrok z dnia 11 lipca 2012r. sygn II CSK 657/11/.

Sąd Okręgowy nie przesądzając o zasadności bądź nie wniosku powoda, wskazuje na konieczność jego niezwłocznego rozpoznania.

Odnosząc się natomiast do zaskarżonego postanowienia, to oczywiście winno ono podlegać uchyleniu. Sąd Rejonowy, odrzucając apelację powoda, wykazał się niekonsekwencją. Miał bowiem wątpliwości, które z pism powoda winno zostać uznane za apelację – czy to z 23 stycznia 2013r. /zarządzenie – k.85/ czy z 3 marca 2013r./zarządzenie – k.78/. Wskazuje na to również i uzasadnienie zaskarżonego postanowienia.

A treść pism powoda wskazuje na nieporadność i trudności ze zrozumieniem treści kierowanych do niego pism Sądu.

Konsekwencją wadliwości zaskarżonego postanowienia, a nade wszystko, naruszeniem reguł rzetelnego procesu było uchylenie zaskarżonego postanowienia, o czym Sąd Okręgowy orzekł na mocy art. 386§1 kpc w zw. z art. 397§2 kpc.